

d Palvelimella olevan datan muokkaaminen

Kun sovelluksella luodaan uusia muistiinpanoja, täytyy ne luonnollisesti tallentaa palvelimelle. JSON Server mainitsee dokumentaatiossaan olevansa ns. REST- tai RESTful-API

Get a full fake REST API with zero coding in less than 30 seconds (seriously)

Tutustumme REST:iin tarkemmin kurssin seuraavassa osassa, mutta jo nyt on tärkeä ymmärtää minkälaista konventiota JSON Server ja yleisemminkin REST API:t käyttävät reittien eli URL:ien ja käytettävien HTTP-pyyntöjen tyyppien suhteen.

REST

REST:issä yksittäisiä asioita, esim. meidän tapauksessamme muistiinpanoja, kutsutaan *resursseiksi*. Jokaisella resurssilla on yksilöivä osoite eli URL. JSON Serverin noudattaman yleisen konvention mukaan yksittäistä muistiinpanoa kuvaavan resurssin URL on muotoa *notes/3*, missä 3 on resurssin tunniste. Osoite *notes* taas vastaa kaikkien yksittäisten muistiinpanojen kokoelmaa.

Resursseja haetaan palvelimelta HTTP GET - pyynnöillä. Esim. HTTP GET osoitteeseen *notes/3* palauttaa muistiinpanon, jonka id-kentän arvo on 3. HTTP GET - pyyntö osoitteeseen *notes* palauttaa kaikki muistiinpanot.

Uuden muistiinpanoa vastaavan resurssin luominen tapahtuu JSON Serverin noudattamassa REST-konventiossa tekemällä HTTP POST - pyyntö, joka kohdistuu myös samaan osoitteeseen *notes*. Pyynnön mukana sen runkona eli *bodynä* lähetetään luotavan muistiinpanon tiedot.

JSON Server vaatii, että tiedot lähetetään JSON-muodossa eli käytännössä sopivasti muotoiltuna merkkijonona ja asettamalla headerille *Content-Type*:ksi arvo *application/json*.

Datan lähetys palvelimelle


```
const addNote = event => {
    event.preventDefault()
    const noteObject = {
        content: newNote,
        important: Math.random() > 0.5,
    }

axios
    .post('http://localhost:3001/notes', noteObject)
    .then(response => {
        console.log(response)
    })
}
```

eli luodaan muistiinpanoa vastaava olio. Ei kuitenkaan lisätä sille kenttää *id*, sillä on parempi jättää id:n generointi palvelimen vastuulle!

Olio lähetetään palvelimelle käyttämällä Axiosin metodia post . Rekisteröity tapahtumankäsittelijä tulostaa konsoliin palvelimen vastauksen.

Kun nyt kokeillaan luoda uusi muistiinpano, konsoliin tulostus näyttää seuraavalta:

```
▼{data: {...}, status: 201, statusText: 'Created', headers: AxiosHeaders, config: {...}, ...} {\textsup \config: \text{\textsup \config: \text{\
```

Uusi muistiinpano on siis response -olion kentän *data* arvona. Palvelin on lisännyt muistiinpanolle tunnisteen eli *id*-kentän.

Usein on hyödyllistä tarkastella HTTP-pyyntöjä osan 0 alussa paljon käytetyn konsolin *Network*-välilehden kautta. Välilehti *header* kertoo pyynnön perustiedot ja näyttää pyynnön ja vastauksen headereiden arvot:

```
Headers
              Payload
                        Preview
                                Response
                                              Initiator
                                                        Timina

▼ General

   Request URL: http://localhost:3001/notes
   Request Method: POST
   Status Code: @ 201 Created
   Remote Address: [::1]:3001
   Referrer Policy: strict-origin-when-cross-origin
▶ Response Headers
                                                                      (16)
▼ Request Headers
                                                               View source
   Accept: application/json, text/plain, */*
   Accept-Encoding: gzip, deflate, br
   Accept-Language: en-GB, en-US; q=0.9, en; q=0.8
   Connection: keep-alive
   Content-Length: 68
   Content-Type: application/json
   Host: localhost: 3001
```

Koska POST-pyynnössä lähettämämme data oli JavaScript-olio, osasi Axios automaattisesti asettaa pyynnön *Content-type*-headerille oikean arvon eli *application/json*.

Välilehdeltä payload näemme missä muodossa data lähti:

Välilehti response on myös hyödyllinen, se kertoo mitä palvelin palautti:

Uusi muistiinpano ei vielä renderöidy ruudulle, sillä emme aseta komponentille *App* uutta tilaa muistiinpanon luomisen yhteydessä. Viimeistellään sovellus vielä tältä osin:

```
addNote = event => {
    event.preventDefault()
    const noteObject = {
        content: newNote,
        important: Math.random() > 0.5,
    }

    axios
    .post('http://localhost:3001/notes', noteObject)
    .then(response => {
        setNotes(notes.concat(response.data))
        setNewNote('')
     })
}
```

Palvelimen palauttama uusi muistiinpano siis lisätään tuttuun tapaan funktiolla setNotes tilassa olevien muiden muistiinpanojen joukkoon (kannattaa muistaa tärkeä detalji siitä, että metodi concat ei muuta komponentin alkuperäistä tilaa, vaan luo uuden taulukon) ja tyhjennetään lomakkeen teksti.

Kun palvelimella oleva data alkaa vaikuttaa web-sovelluksen toimintalogiikkaan, tulee sovelluskehitykseen heti iso joukko uusia haasteita, joita tuo mukanaan mm. kommunikoinnin asynkronisuus. Debuggaamiseenkin tarvitaan uusia strategiota, debug-printtaukset ym. muuttuvat vain tärkeämmiksi, myös JavaScriptin runtimen periaatteita ja React-komponenttien toimintaa on pakko tuntea riittävällä tasolla, arvaileminen ei riitä.

Palvelimen tilaa kannattaa tarkastella myös suoraan esim. selaimella:

```
→ C ① localhost:3001/notes
[
 - {
      id: 1,
      content: "HTML is easy",
      important: true
   },
      id: 2,
      content: "Browser can execute only JavaScript",
      important: false
   },
      id: 3,
      content: "GET and POST are the most important methods of HTTP protocol",
      important: true
   },
 - {
      content: "POST is used to add data",
      important: false,
      id: 4
]
```

Näin on mahdollista varmistua mm. siitä, siirtyykö kaikki oletettu data palvelimelle.

Kurssin seuraavassa osassa alamme toteuttaa itse myös palvelimella olevan sovelluslogiikan. Tutustumme silloin tarkemmin palvelimen debuggausta auttaviin työkaluihin kuten Postmaniin. Tässä vaiheessa JSON Server -palvelimen tilan tarkkailuun riittänee selain.

Sovelluksen tämänhetkinen koodi on kokonaisuudessaan GitHubissa, branchissa part2-5.

Muistiinpanon tärkeyden muutos

Lisätään muistiinpanojen yhteyteen painikkeet, joilla muistiinpanojen tärkeyttä voi muuttaa.

Muistiinpanon määrittelevän komponentin muutos on seuraava:

Komponentissa on nappi, jolle on rekisteröity klikkaustapahtuman käsittelijäksi propsien avulla välitetty funktio toggleImportance .

Komponentti *App* määrittelee alustavan version tapahtumankäsittelijästä toggleImportanceOf ja välittää sen jokaiselle *Note*-komponentille:

```
const App = () => {
    copy
    const [notes, setNotes] = useState([])
```

```
const [newNote, setNewNote] = useState('')
const [showAll, setShowAll] = useState(true)
const toggleImportanceOf = (id) => {
  console.log('importance of ' + id + ' needs to be toggled')
  <div>
    <h1>Notes</h1>
    <div>
      <button onClick={() => setShowAll(!showAll)}>
       show {showAll ? 'important' : 'all' }
      </button>
    </div>
    ul>
      {notesToShow.map(note =>
        <Note
          key={note.id}
          note={note}
          toggleImportance={() => toggleImportanceOf(note.id)}
    </div>
```

Huomaa, että jokaisen muistiinpanon tapahtumankäsittelijäksi tulee nyt *yksilöllinen* funktio, sillä kunkin muistiinpanon *id* on uniikki.

Esim. jos note.id on 3, tulee tapahtumankäsittelijäksi toggleImportance(note.id) eli käytännössä:

```
() => { console.log('importance of 3 needs to be toggled') }
```

Pieni muistutus tähän väliin. Tapahtumankäsittelijän koodin tulostuksessa muodostetaan tulostettava merkkijono Javan tyyliin plussaamalla stringejä:

```
console.log('importance of ' + id + ' needs to be toggled')
```

ES6:n template string - ominaisuuden ansiosta JavaScriptissa vastaavat merkkijonot voidaan kirjoittaa hieman mukavammin:

```
console.log(`importance of ${id} needs to be toggled`)
```

个

Merkkijonon sisälle voi nyt määritellä "dollari-aaltosulku"-syntaksilla kohtia, joiden sisälle evaluoidaan JavaScript-lausekkeita, esim. muuttujan arvo. Huomaa, että template stringien hipsutyyppi poikkeaa JavaScriptin normaalien merkkijonojen käyttämistä hipsuista.

Yksittäistä JSON Serverillä olevaa muistiinpanoa voi muuttaa kahdella tavalla: joko *korvaamalla* sen tekemällä HTTP PUT - pyynnön muistiinpanon yksilöivään osoitteeseen tai muuttamalla ainoastaan joidenkin muistiinpanon kenttien arvoja HTTP PATCH - pyynnöllä.

Korvaamme nyt muistiinpanon kokonaan, sillä samalla tulee esille muutama tärkeä Reactiin ja JavaScriptiin liittyvä seikka.

Tapahtumankäsittelijäfunktion lopullinen muoto on seuraava:

```
const toggleImportanceOf = id => {
  const url = `http://localhost:3001/notes/${id}`
  const note = notes.find(n => n.id === id)
  const changedNote = { ...note, important: !note.important }

axios.put(url, changedNote).then(response => {
   setNotes(notes.map(note => note.id !== id ? note : response.data))
  })
}
```

Melkein jokaiselle riville sisältyy tärkeitä yksityiskohtia. Ensimmäinen rivi määrittelee jokaiselle muistiinpanolle id-kenttään perustuvan yksilöivän url:in.

Taulukon metodilla find etsitään muutettava muistiinpano ja talletetaan muuttujaan note viite siihen.

Sen jälkeen luodaan *uusi olio*, jonka sisältö on sama kuin vanhan olion sisältö pois lukien kenttä important jonka arvo vaihtuu päinvastaiseksi.

Niin sanottua object spread -syntaksia hyödyntävä uuden olion luominen näyttää hieman erikoiselta:

```
const changedNote = { ...note, important: !note.important }
```

Käytännössä { ... note} luo olion, jolla on kenttinään kopiot olion note kenttien arvoista. Kun aaltosulkeiden sisään lisätään asioita, esim. { ...note, important: true }, tulee uuden olion kenttä important saamaan arvon true. Eli esimerkissämme important saa uudessa oliossa vanhan arvonsa käänteisarvon.

Miksi teimme muutettavasta oliosta kopion vaikka myös seuraava koodi näyttää toimivan:

```
const note = notes.find(n => n.id === id)
note.important = !note.important

axios.put(url, note).then(response => {
    // ...
```

Näin ei ole suositeltavaa tehdä, sillä muuttuja note on viite komponentin tilassa, eli notes -taulukossa olevaan olioon, ja kuten muistamme, Reactissa tilaa ei saa muuttaa suoraan!

Kannattaa huomata myös, että uusi olio changedNote on ainoastaan ns. shallow copy, eli uuden olion kenttien arvoina on vanhan olion kenttien arvot. Jos vanhan olion kentät olisivat itsessään olioita, viittaisivat uuden olion kentät samoihin olioihin

Uusi muistiinpano lähetetään sitten PUT-pyynnön mukana palvelimelle, jossa se korvaa aiemman muistiinpanon.

Takaisinkutsufunktiossa asetetaan komponentin *App* tilaan notes kaikki vanhat muistiinpanot paitsi muuttunut, josta tilaan asetetaan palvelimen palauttama versio:

```
axios.put(url, changedNote).then(response => {
    setNotes(notes.map(note => note.id !== id ? note : response.data))
})
```

Tämä saadaan aikaan metodilla map:

```
notes.map(note => note.id !== id ? note : response.data)
```

Operaatio siis luo uuden taulukon vanhan taulukon perusteella. Jokainen uuden taulukon alkio luodaan ehdollisesti siten, että jos ehto note.id !== id on tosi, otetaan uuteen taulukkoon suoraan vanhan taulukon kyseinen alkio. Jos ehto on epätosi eli kyseessä on muutettu muistiinpano, otetaan uuteen taulukkoon palvelimen palauttama olio.

Käytetty map -kikka saattaa olla aluksi hieman hämmentävä. Asiaa kannattaakin miettiä tovi. Tapaa tullaan käyttämään kurssilla vielä kymmeniä kertoja.

Palvelimen kanssa tapahtuvan kommunikoinnin eristäminen omaan moduuliin

App-komponentti alkaa kasvaa uhkaavasti kun myös palvelimen kanssa kommunikointi tapahtuu komponentissa. Single responsibility - periaatteen hengessä kommunikointi onkin viisainta eristää omaan moduuliinsa.

Luodaan hakemisto *src/services* ja sinne tiedosto *notes.js*:

```
import axios from 'axios'
const baseUrl = 'http://localhost:3001/notes'

const getAll = () => {
    return axios.get(baseUrl)
}

const create = newObject => {
    return axios.post(baseUrl, newObject)
}

const update = (id, newObject) => {
    return axios.put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
}

export default {
    getAll: getAll,
    create: create,
    update: update
}
```

Moduuli palauttaa nyt olion, jonka kenttinä (*getAll, create* ja *update*) on kolme muistiinpanojen käsittelyä hoitavaa funktiota. Funktiot palauttavat suoraan Axiosin metodien palauttaman promisen.

Komponentti App saa moduulin käyttöön import -lauseella:

```
import noteService from './services/notes'

const App = () => {
```

Moduulin funktioita käytetään importatun muuttujan noteService kautta seuraavasti:

```
const App = () => {
 useEffect(() => {
   noteService
     .getAll()
     .then(response => {
       setNotes(response.data)
  },[])
  const toggleImportanceOf = id => {
   const note = notes.find(n => n.id === id)
    const changedNote = { ...note, important: !note.important }
   noteService
     .update(id, changedNote)
     .then(response => {
        setNotes(notes.map(note => note.id !== id ? note : response.data))
  const addNote = (event) => {
   event.preventDefault()
   const noteObject = {
     content: newNote,
     important: Math.random() > 0.5
   noteService
     .create(noteObject)
     .then(response => {
        setNotes(notes.concat(response.data))
        setNewNote('')
export default App
```

Voisimme viedä ratkaisua vielä askeleen pidemmälle, sillä käyttäessään moduulin funktioita komponentti *App* saa olion, joka sisältää koko HTTP-pyynnön vastauksen:

```
noteService
    .getAll()
    .then(response => {
      setNotes(response.data)
})
```

Eli kiinnostava asia on parametrin kentässä response.data.

Moduulia olisi miellyttävämpi käyttää, jos se HTTP-pyynnön vastauksen sijaan palauttaisi suoraan muistiinpanot sisältävän taulukon. Tällöin moduulin käyttö näyttäisi seuraavalta:

```
noteService
    .getAll()
    .then(initialNotes => {
     setNotes(initialNotes)
})
```

Tämä onnistuu muuttamalla moduulin koodia seuraavasti (koodiin jää ikävästi copy-pastea, emme kuitenkaan nyt välitä siitä):

```
import axios from 'axios'
const baseUrl = 'http://localhost:3001/notes'

const getAll = () => {
    const request = axios.get(baseUrl)
    return request.then(response => response.data)
}

const create = newObject => {
    const request = axios.post(baseUrl, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

const update = (id, newObject) => {
    const request = axios.put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

export default {
    getAll: getAll,
    create: create,
    update: update
}
```

Enää ei palautetakaan suoraan Axiosin palauttamaa promisea, vaan otetaan promise ensin muuttujaan request ja kutsutaan sille metodia then :

```
const getAll = () => {
  copy
  const request = axios.get(baseUrl)
  return request.then(response => response.data)
}
```

Täydellisessä muodossa kirjoitettuna viimeinen rivi olisi:

```
const getAll = () => {
  const request = axios.get(baseUrl)
  return request.then(response => {
    return response.data
  })
}
```

Myös nyt funktio getAll palauttaa promisen, sillä promisen metodi then palauttaa promisen.

Koska then :in parametri palauttaa suoraan arvon *response.data*, on funktion getAll palauttama promise sellainen, että jos HTTP-kutsu onnistuu, antaa promise takaisinkutsulleen HTTP-pyynnön mukana olleen datan, eli se toimii juuri niin kuin haluamme.

Moduulin muutoksen jälkeen täytyy komponentti *App* muokata noteService :n metodien takaisinkutsujen osalta ottamaan huomioon, että ne palauttavat datan suoraan:

```
const App = () => {
 useEffect(() => {
    noteService
     .getAll()
        .then(initialNotes => {
       setNotes(initialNotes)
  }, [])
 const toggleImportanceOf = id => {
   const note = notes.find(n => n.id === id)
    const changedNote = { ...note, important: !note.important }
    noteService
      .update(id, changedNote)
        .then(returnedNote => {
        setNotes(notes.map(note => note.id !== id ? note : returnedNote))
     })
 const addNote = (event) => {
    event.preventDefault()
   const noteObject = {
     content: newNote,
      important: Math.random() > 0.5
    noteService
      .create(noteObject)
        .then(returnedNote => {
        setNotes(notes.concat(returnedNote))
        setNewNote('')
```

Tämä kaikki on hieman monimutkaista, ja asian selittäminen varmaan vain vaikeuttaa sen ymmärtämistä. Internetistä löytyy paljon vaihtelevatasoista materiaalia aiheesta, esim. tämä.

You do not know JS sarjan kirja "Async and performance" selittää asian hyvin, mutta tarvitsee selitykseen kohtuullisen määrän sivuja.

Promisejen ymmärtäminen on erittäin keskeistä modernissa JavaScript-sovelluskehityksessä, joten asiaan kannattaa uhrata aikaa.

Kehittyneempi tapa olioliteraalien määrittelyyn

Muistiinpanopalvelut määrittelevä moduuli siis eksporttaa olion, jonka kenttinä *getAll, create* ja *update* ovat muistiinpanojen käsittelyyn tarkoitetut funktiot.

Moduulin määrittely tapahtui seuraavasti:

```
import axios from 'axios'
const baseUrl = 'http://localhost:3001/notes'

const getAll = () => {
    const request = axios.get(baseUrl)
    return request.then(response => response.data)
}

const create = newObject => {
    const request = axios.post(baseUrl, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

const update = (id, newObject) => {
    const request = axios.put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

export default {
    getAll: getAll,
    create: create,
    update: update
}
```

Eksportattava asia on siis seuraava, hieman erikoiselta näyttävä olio:

```
{
    getAll: getAll,
    create: create,
    update: update
}
```

Olion määrittelyssä vasemmalla puolella kaksoispistettä olevat nimet tarkoittavat eksportoitavan olion *kenttiä,* kun taas oikealla puolella olevat nimet ovat moduulin sisällä *määriteltyjä muuttujia*.

Koska olion kenttien nimet ovat samat kuin niiden arvon määrittelevien muuttujien nimet, voidaan olion määrittely kirjoittaa tiiviimmässä muodossa:


```
{
    getAll,
    create,
    update
}
```

Moduulin määrittely yksinkertaistettuna:

```
import axios from 'axios'
const baseUrl = 'http://localhost:3001/notes'

const getAll = () => {
    const request = axios.get(baseUrl)
    return request.then(response => response.data)
}

const create = newObject => {
    const request = axios.post(baseUrl, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

const update = (id, newObject) => {
    const request = axios.put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
    return request.then(response => response.data)
}

export default { getAll, create, update }
```

Tässä tiiviimmässä olioiden määrittelytavassa hyödynnetään ES6:n myötä JavaScriptiin tullutta uutta ominaisuutta, joka mahdollistaa hieman tiiviimmän tavan muuttujien avulla tapahtuvaan olioiden määrittelyyn.

Havainnollistaaksemme asiaa tarkastellaan tilannetta, jossa meillä on muuttujissa arvoja:

```
const name = 'Leevi'
const age = 0
```

Vanhassa JavaScriptissä olio täytyi määritellä seuraavaan tyyliin:

```
const person = {
   name: name,
   age: age
}
```

Koska muuttujien ja luotavan olion kenttien nimi nyt on sama, riittää ES6:ssa kirjoittaa:

```
const person = { name, age }
```

Lopputulos molemmissa on täsmälleen sama, eli ne luovat olion, jonka kentän *name* arvo on *Leevi* ja kentän *age* arvo *O*.

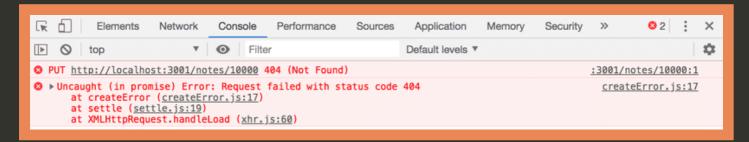
Promise ja virheet

Jos sovelluksemme mahdollistaisi muistiinpanojen poistamisen, voisi syntyä tilanne, jossa käyttäjä yrittää muuttaa sellaisen muistiinpanon tärkeyttä, joka on jo poistettu järjestelmästä.

Simuloidaan tällaista tilannetta "kovakoodaamalla" noteServiceen funktioon getAll muistiinpano, jota ei ole todellisuudessa (eli palvelimella) olemassa:

```
const getAll = () => {
  const request = axios.get(baseUrl)
  const nonExisting = {
    id: 10000,
    content: 'This note is not saved to server',
    important: true,
  }
  return request.then(response => response.data.concat(nonExisting))
}
```

Kun valemuistiinpanon tärkeyttä yritetään muuttaa, konsoliin tulee virheilmoitus, joka kertoo palvelimen vastanneen urliin /notes/10000 tehtyyn HTTP PUT - pyyntöön statuskoodilla 404 not found:

Sovelluksen tulisi pystyä käsittelemään tilanne hallitusti. Jos konsoli ei ole auki, ei käyttäjä huomaa mitään muuta kuin sen, että muistiinpanon tärkeys ei vaihdu napin painelusta huolimatta.

Jo aiemmin mainittiin, että promisella voi olla kolme tilaa. Kun HTTP-pyyntö epäonnistuu, menee pyyntöä vastaava promise tilaan *rejected*. Emme tällä hetkellä käsittele koodissamme promisen epäonnistumista mitenkään.

Promisen epäonnistuminen käsitellään antamalla then -metodille parametriksi myös toinen takaisinkutsufunktio, jota kutsutaan promisen epäonnistuessa.

Ehkä yleisempi tapa kuin kahden tapahtumankäsittelijän käyttö on liittää promiseen epäonnistumistilanteen käsittelijä kutsumalla metodia catch.

Käytännössä virhetilanteen käsittelijän rekisteröiminen tapahtuisi seuraavasti:

```
axios
    .get('http://example.com/probably_will_fail')
    .then(response => {
      console.log('success!')
    })
    .catch(error => {
```

```
console.log('fail')
})
```

Jos pyyntö epäonnistuu, kutsutaan catch -metodin avulla rekisteröityä käsittelijää.

Metodia catch hyödynnetään usein siten, että se sijoitetaan syvemmälle promiseketjuun.

Kun sovelluksemme tekee HTTP-operaation, syntyy oleellisesti ottaen promiseketju:

```
axios
.put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
.then(response => response.data)
.then(changedNote => {
    // ...
})
```

Metodilla catch voidaan määritellä ketjun lopussa käsittelijäfunktio, jota kutsutaan, jos mikä tahansa ketjun promiseista epäonnistuu eli menee tilaan *rejected*:

```
axios
   .put(`${baseUrl}/${id}`, newObject)
   .then(response => response.data)
   .then(changedNote => {
      // ...
})
   .catch(error => {
      console.log('fail')
})
```

Hyödynnetään tätä ominaisuutta ja sijoitetaan virheenkäsittelijä komponenttiin App:

Virheilmoitus annetaan vanhan kunnon <u>alert</u>-dialogin avulla ja palvelimelta poistettu muistiinpano poistetaan tilasta.

Olemattoman muistiinpanon poistaminen tapahtuu siis metodilla filter, joka muodostaa uuden taulukon, jonka sisällöksi tulee alkuperäisen taulukon sisällöstä ne alkiot, joille parametrina oleva funktio palauttaa arvon true:

Alertia tuskin kannattaa käyttää todellisissa React-sovelluksissa. Opimme kohta kehittyneemmän menetelmän käyttäjille tarkoitettujen tiedotteiden antamiseen. Toisaalta on tilanteita, joissa simppeli battle tested -menetelmä kuten alert riittää aluksi aivan hyvin. Hienomman tavan voi sitten tehdä myöhemmin jos aikaa ja intoa riittää.

Sovelluksen tämänhetkinen koodi on kokonaisuudessaan GitHubissa, branchissa part2-6.

Full stack -sovelluskehittäjän vala

On taas tehtävien aika. Tehtävien haastavuus alkaa nousta, sillä koodin toimivuuteen vaikuttaa myös se, kommunikoiko React-koodi oikein JSON Serverin kanssa.

Meidän onkin syytä päivittää websovelluskehittäjän vala *Full stack - sovelluskehittäjän valaksi*, eli muistuttaa itseämme siitä, että frontendin koodin lisäksi seuraamme koko ajan sitä, miten frontend ja backend kommunikoivat.

Full stack - ohjelmointi on *todella* hankalaa, ja sen takia lupaan hyödyntää kaikkia ohjelmointia helpottavia keinoja:

- pidän selaimen konsolin koko ajan auki
- tarkkailen säännöllisesti selaimen network-välilehdeltä, että frontendin ja backendin välinen kommunikaatio tapahtuu oletusteni mukaan
- tarkkailen säännöllisesti palvelimella olevan datan tilaa, ja varmistan että frontendin lähettämä data siirtyy sinne kuten oletin
- etenen pienin askelin
- käytän koodissa runsaasti console.log -komentoja varmistamaan sen, että varmasti ymmärrän jokaisen kirjoittamani koodirivin, sekä etsiessäni koodista mahdollisia bugin aiheuttajia
- jos koodini ei toimi, en kirjoita enää yhtään lisää koodia, vaan alan poistamaan toiminnan rikkoneita rivejä tai palaan suosiolla tilanteeseen, missä koodi vielä toimi
- kun kysyn apua kurssin Discord- tai Telegram-kanavalla, tai muualla internetissä, muotoilen kysymyksen järkevästi, esim. täällä esiteltyyn tapaan

Tehtävät 2.12.-2.15.

2.12: puhelinluettelo step7

Palataan jälleen puhelinluettelon pariin.

Tällä hetkellä luetteloon lisättäviä uusia numeroita ei synkronoida palvelimelle. Korjaa tilanne.

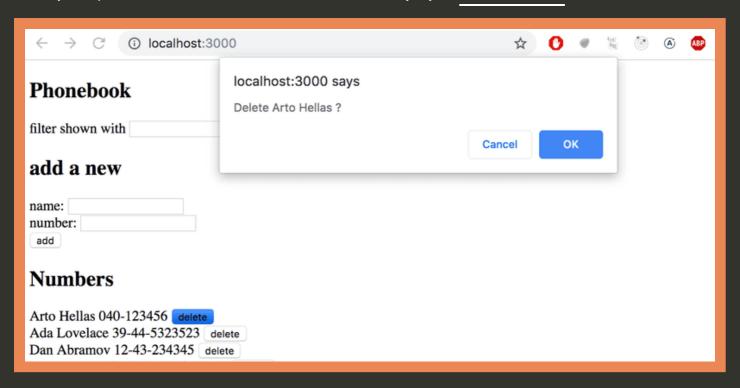
2.13: puhelinluettelo step8

个

Siirrä palvelimen kanssa kommunikoinnista vastaava toiminnallisuus omaan moduuliin tämän osan materiaalissa olevan esimerkin tapaan.

2.14: puhelinluettelo step9

Tee ohjelmaan mahdollisuus yhteystietojen poistamiseen. Poistaminen voi tapahtua esim. nimen yhteyteen liitetyllä napilla. Poiston suorittaminen voidaan varmistaa käyttäjältä window.confirm-metodilla:

Tiettyä henkilöä vastaava resurssi tuhotaan palvelimelta tekemällä HTTP DELETE -pyyntö resurssia vastaavaan *URL*:iin. Eli jos poistaisimme esim. käyttäjän, jonka *id* on 2, tulisi tapauksessamme tehdä HTTP DELETE osoitteeseen *localhost:3001/persons/2*. Pyynnön mukana ei lähetetä mitään dataa.

Axios -kirjaston avulla HTTP DELETE - pyyntö tehdään samaan tapaan kuin muutkin pyynnöt.

Huom: et voi käyttää JavaScriptissa muuttujan nimeä delete, sillä kyseessä on kielen varattu sana. Eli seuraava ei onnistu:

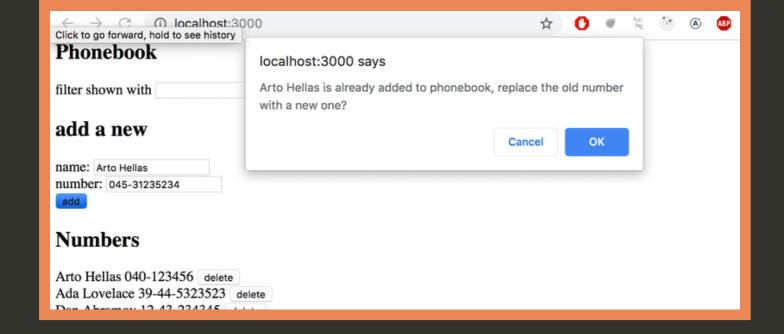
```
// käytä jotain muuta muuttujan nimeä
copy
const delete = (id) => {
   // ...
}
```

2.15*: puhelinluettelo step10

Miksi tehtävä on merkattu tähdellä? Selitys asiaan täällä.

Muuta toiminnallisuutta siten, että jos jo olemassa olevalle henkilölle lisätään numero, korvaa lisätty numero aiemman numeron. Korvaaminen kannattaa tehdä HTTP PUT - pyynnöllä.

Jos henkilön tiedot löytyvät jo luettelosta, voi ohjelma kysyä käyttäjältä varmistuksen:

Ehdota muutosta materiaalin sisältöön

Osa 2c
Edellinen osa

Kurssista

Kurssin sisältö

FAQ

Kurssilla mukana

Haaste

Osa 2e

Seuraava osa

UNIVERSITY OF HELSINKI

HOUSTON

